

جامعه پژوهی و فرهنگ پژوهی

O Researching Society and Culture
O Clive Seal (editor)
O Sage Publication
O ۱۹۸۸, X + ۳۵۰ PP.

O اندرو هیل^۱
O مترجم: مهدخت کرم پور

این کتاب با حذف تمایزات سنتی میان علوم اجتماعی و مطالعات فرهنگی، به شرح روش‌های اساسی تحقیق در جامعه و فرهنگ می‌پردازد

برخی از رویکردهای علمی در این کتاب به گونه‌ای کاملاً ساده‌گرایانه ارائه شده، به گونه‌ای مخاطب در فهم و کاربرد آنها دچار مشکل شده و گرفتار پیشداوری و تعصب می‌گردد

«موارد استفاده از عواطف»، استدلال آماری، تحلیل محتوا به عنوان رویکردی برای فهم مطالب رسانه‌ها و کشف نامه‌های پیک ویک به عنوان منبع تحقیق.

با این وجود مطالبی که در سرتاسر این کتاب به آنها پرداخته شده، ژرفای چندانی ندارند و مادامی که اصول هر مبحثی ارائه شده است، مطلب، به ندرت از این حد فراتر می‌رود. در مواجهه با کتابی از این دست، انتقادی که بر آن وارد کردیم بدیهی و تا اندازه‌ای غیرمنصفانه است. با این وجود، مسأله مورد توجه من این است که نحوه ارائه مطالب، مشوق گرایشی است که موجب می‌شود رویکردهایی که در این کتاب به شیوه‌ای کاملاً ساده‌گرایانه ارائه شده است، به فهم و کاربرد آنها خدشه وارد شود و ممکن است که دانشجویان را در اولین قدم‌های اندیشه‌شان در این مسائل، دچار پیشداوری و تعصب کند.

به طور مثال در فصل مربوط به پیشرفت‌هایی در نظریه اجتماعی، «پست مدرنیسم» و «پسا ساختگرایی» به آنچنان شیوه تقلیل‌گرایانه‌ای توضیح داده شده‌اند که می‌تواند به پیچیدگی آنها صدمه‌ای جدی وارد کند و همچنین آنها به شیوه‌ای که به طور ضمنی، خصمانه است، توصیف شده‌اند. افزون بر این، به پیوند فرضی موجود میان پست مدرنیسم، نیچه و نازیسم اشاره شده اما این اشاره در کشف این موضوع یا در جدی انگاشتن چنین فرضی دچار شکست شده است و ذکر آن در کتابی اینچنین کاملاً بیجا است. پانوست‌ها:

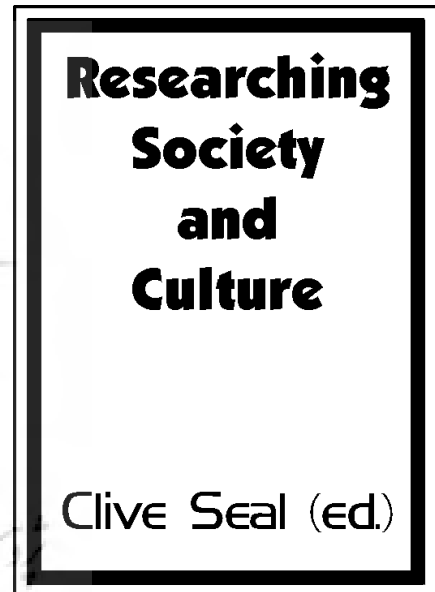
۱- Andrew Hill

۲- رمانی از چارلز دیکنز (م.)

هم‌اکنون کتاب‌های فراوانی وجود دارند که به این منظور طراحی شده‌اند تا دانشجویان را با روش‌ها و مناقشات گوناگونی که پیرامون انجام تحقیقات اجتماعی است، آشنا کنند. پس چگونه چنین اثر جدیدی که آثار و عقاید اعضای قبلی و فعلی بخش جامع‌شناسی کالج گلداسمیتس را در بردارد، می‌تواند در این بازار شلوغ، برای خود، فضای قابل توجهی را اشغال کند. این کتاب «یک جلدی» که قرار است به اندازه پولی که برای آن پرداخت می‌شود بیازد، راهنمایی است. برای روش‌های اصولی که در تحقیقات فرهنگی و اجتماعی استفاده می‌شود، [البته] با حذف تمایزات سنتی که برآمده از کتاب‌هایی است که در صددند تا مقدمه‌ای برای تحقیقات اجتماعی فراهم کنند و نیز کتاب‌هایی که رویکردهایی را برای فهم فرهنگ ارائه می‌کنند. [یعنی حذف ایده‌هایی] که منعکس‌کننده تفکیک و تمایز میان علوم اجتماعی و مطالعات فرهنگی هستند. چنین حذفی تا اندازه‌ای نمایانگر ترکیب اعضای دیپارتمان گلداسمیتس و همچنین مبین پس‌زمینه‌های اعضای گروه این دیپارتمان است.

قدرت اصلی این کتاب، طیف موضوعاتی است که دربرگیرنده آنهاست. کتاب از سه بخش تشکیل شده است. بخش اول «فلسفه، روش‌شناسی و تاریخ» است که در کنار فصل‌های دیگر شامل فصل‌هایی است از دیوید لازار که فلسفه علوم اجتماعی را معرفی می‌کند، هیتز برانسل در باب روش‌شناسی فمینیستی، فرن تنکیس درباره تاریخ مطالعات اجتماعی و ژوزف لیوبرا درباره تحقیقات تاریخی و تطبیقی. بخش دوم «آغاز تحقیق» حاوی فصل‌هایی است که در آنها مسائل زیر بررسی شده است: بحران‌ها و نگرانی‌های حاصل از ارتباط میان تحقیق و سیاست اجتماعی، نظریه اجتماعی و فصلی مفید از مویراکلی حاوی نگارش طرح تحقیق، حوزه‌ای که من تاکنون ندیده‌ام که در کتاب‌های مشابه آمده باشد. بخش سوم که از بخش‌های قبلی طولانی‌تر است «انجام تحقیق» نام گرفته و شامل طیف وسیعی از موضوعاتی می‌شود که از انجام تحقیق کمی آغاز شده و از طریق فصل‌هایی همچون مصاحبه کیفی که کلاویوسیل آن را نوشته است، ادامه می‌یابد و فصول زیر را دربر می‌گیرد: دیوید والش درباره مردم‌نگاری، دان شلیتر درباره تحلیل موضوعات فرهنگی، دیوید سیلورمن درباره تحلیل گفت‌وگو و لس‌یک درباره اهمیت خواندن و نوشتن در فرایند تحقیق. هر فصل حاوی تمرین‌هایی برای بحث‌هایی است که در هر بخش مطرح شده و همچنین واژه‌نامه‌ای نیز در آن گنجانده شده است.

چنین طیفی برای کسی که اولین بار به این عقاید می‌اندیشد، بسیار مفید است. فصول این کتاب می‌توانند دربرگیرنده بخش‌هایی باشند با موضوعاتی متمایز و نامشخص همچون

چکیده:

این کتاب، راهنمایی برای روش‌های اصولی است که در تحقیقات فرهنگی و اجتماعی استفاده می‌شود. با حذف تمایزات سنتی که علوم اجتماعی را از مطالعات فرهنگی جدا می‌سازد. فلسفه علوم اجتماعی، روش‌شناسی فمینیستی، مشکلات ناشی از ارتباط تحقیق و سیاست اجتماعی، مصاحبه کیفی و تحلیل گفت‌وگو از جمله موضوعات مورد بررسی در کتاب است.

با وجود فایده‌ای که از مطالعه این اثر حاصل می‌شود، مباحث آن ژرفای چندانی ندارد و در برخی موارد، رویکردهای علمی، به شیوه‌ای کاملاً ساده‌گرایانه ارائه شده به گونه‌ای که دانشجویان در فهم و کاربرد آنان دچار مشکل شده و به ورطه پیشداوری و تعصب می‌افتند.